

Yhdysvallat (VNS 2/2026 vp / Valtioneuvoston ajankohtaisselonteko ulko- ja turvallisuuspoliittisen toimintaympäristön muutoksesta)

Yhdysvaltain keskeisissä strategisissa intresseissä ei ole tapahtunut muutoksia sitten Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen ajankohtaisselonteon (VNS 2/2026 vp) laatimisen, ei myöskään maan ulko- ja turvallisuuspolitiikan päälinjojen pitkässä jatkumossa. Sen sijaan painotuksissa ja varsinkin toimintatavoissa alkoi huomattava muutos heti Donald Trumpin uudelleenvalinnan jälkeen, juuri kuten hän oli luvannut, ja tämä muutos tulee jatkumaan läpi hänen kautensa ja häntä mahdollisesti seuraavan republikaanisen hallinnon. Sekä toimintatavallinen ja painopisteistön muutos että laajempi suurten linjojen jatkumo on tiivistetty vuoden 2025 marraskuussa julkaistussa uudessa kansallisessa turvallisuusstrategiassa (NSS 2025), mikä kuvaa hyvin paitsi presidentti Trumpin omia vaikiintuneita korostuksia myös nykyisen republikaanipuolueen ja laajemman MAGA-kansanliikkeen sekä republikaanipuolueen enemmistön konsensusta. Kehityskulut sitten Trumpin valtaan palaamisen vastaavat allekirjoittaneen aiemmassa ulkoasiainvaliokunnalle pyynnöstä toimittamassa, 9. 3. 2025 päivätyssä lausunnossa ennakoitua. Yhdysvaltain ulko- ja turvallisuuspolitiikka presidentti Trumpin alaisuudessa ei siis ole suinkaan ollut arvaamatonta tai poukkoilevaa yhtään sen enempää ennen kyseisen NSS 2025-dokumentin julkaisua kuin julkaisun jälkeenkään – vaan kaikille Trumpia, MAGA-liikettä ja laajemmin nyky-Yhdysvaltain oikeistoa ymmärtäville hyvinkin arvattavaa ja johdonmukaista. Kysymys on enää vain siitä, osataanko siihen reagoida Euroopassa rakentavalla vaiko tarpeettomia ongelmia aiheuttavalla tavalla.

Transatlanttisten suhteiden kriisiytyminen

Donald Trumpin toisen presidenttikauden ensimmäisen vuoden aikana useimmat eurooppalaiset valtionjohtajat vaikuttivat ymmärtäneen, miten tämän toimintatavoiltaan ja vaikiintuneilta ydinkorostuksiltaan varsin epätavallisen presidentin kanssa tulee toimia, mikäli halutaan turvata ja edistää eurooppalaisten maiden kansallisia etuja. Useimmat eurooppalaisista johtajista tuntuivat tiedostaneen tämän miehen ulostulojen ensisijaisen tulkintäsäännön, jonka Salena Zito tiivisti jo kymmenen vuotta sitten: *Trumpia ei tule koskaan ottaa kirjaimellisesti vaan aina vakavasti*. Ei tule provosoitua jokaisesta yksittäisestä tajuunnanvirranomaisesta lausumasta. Niin ikään vaikuttivat useimmat eurooppalaiset johtajat ymmärtäneen, mitä allekirjoittanut korosti 9. 3. 2025 päivätyssä aiemmassa asiantuntijalausunnossaan: *"presidentti Trumpia tuleeikin aina kohdella tarkkaan harkitulla tavalla sekä julkisuudessa että suorissa kontakteissa, eikä häntä tule koskaan lähteä 'ojentamaan' tai 'opettamaan'". Tämä on ensiarvoisen tärkeää. Epäkunnioittavaksi tai ylimieliseksi koetusta kohtelusta tai puheista voi koitua vakavia seurauksia*". Koskaan ei pidä julkisesti vastustaa tätä miestä. Useimmat eurooppalaisista johtajista tuntuivat myös tiedostaneen kolmanen aiemmassa lausunnossani esittämäni huomion keskeisyyden ja toimineen sen

mukaisesti, presidentti Trumpin ja hänen hallintonsa sekä Yhdysvaltain nykyoikeiston epäluuloja lieventäen: *"täytyy muistaa, että EU:ssa vaikka nyt epäillään Yhdysvaltain lojaliteettia yhteiselle puolustukselle, Yhdysvalloissa on jo aikoja sitten päätelty EU:n suurten Nato-maiden olevan oletusarvoisesti epälojaaleja"*.

Nämä kolme transatlanttisten suhteiden toimivuuden ja Suomen kansallisten etujen turvaamisen kannalta ensisijaista näkökohtaa vaikuttavat unohtuneen sitten Grönlannin alueen sotilaallisesta hallinnasta tammikuussa 2026 käydyn transatlanttisen kiistelyn ja varsinkin Iranin sodan helmikuisen alkamisen jälkeen. Transatlanttisten suhteiden kriisiytyminen on suoraa ja täysin ennakoitavissa ollutta seurausta tästä unohduksesta, so. useiden eurooppalaisten johtajien sanoista ja teoista, jotka ovat vahvistaneet presidentti Trumpin omia, kauan sitten vakiintuneita ja myös MAGA-liikkeessä vallalla olevia tunteuksia eurooppalaisten liittolaisten epälojaliteetista. Seuraukset ovat olleet täysin ennakoitavissa ja vääjäämättömiä – kuten tulee olemaan niiden jatko, elleivät eurooppalaiset valtionjohtajat kykene pikaisesti todistamaan lojaliteettiaan, valmiuttaan entistä suurempaan vastuunkantoon ja ystävällismielisyyttään tavoilla, jotka vakuuttavat sekä presidentti Trumpin ja hänen hallintonsa että hänen taustallaan vaikuttavan laajemman kansanliikkeen.

Tehtyjä vakavia virheitä ei voi enää peruuttaa vaan niiden seurausten kanssa on nyt eletävä, mutta tilanteen muuttuminen entistäkin vaikeammaksi voi vielä olla estettävissä. Se edellyttää eurooppalaisten valtionjohtajien palaamista ennen tammikuuta 2026 noudatettuun linjaan ja julkiseen puheeseen. Tässä ei ole kyse mistään uudenlaisesta suometumisesta, "nöyristelystä" tai "nuoleskelusta" – vaan sen yksinkertaisen tosiasian tiedostamisesta ja tunnustamisesta, että Eurooppa tarvitsee Yhdysvaltain ystävyyttä, liittolaisuutta ja avunantoa oman turvallisuutensa varmistamiseksi paljon enemmän kuin Yhdysvallat tarvitsee Eurooppaa. Valta-asemat ja tarvehierarkiat ovat mitä ovat, eivätkä ne ole nähtävissä olevassa tulevaisuudessa muuttumassa miksikään. Julistuksellinen "vastaanpaneminen" ei tässä todellisuudessa tuota mitään hyötyjä vaan paljon haittaa ja vauriota. Niin ikään on ymmärrettävä, että eurooppalaisille valtioille luovuttamattoman tärkeät yhdysvaltalaiset palvelukset eivät Trumpin ja MAGA:n aikakaudella tule enää ilmaiseksi tai automaattisesti ilman, että Yhdysvaltain puolella transatlanttista liittoumaa koetaan eurooppalaisten olevan oikeasti vastavuoroisia ja luotettavia kumppaneita. Tämä tunne on nyt kertakaikkisesti kaikonnut, ja se on kaikonnut nimenomaan useiden eurooppalaisten valtionjohtajien sanojen ja tekojen takia.

Donald Trump on puhunut ja kirjoittanut vastavuoroisuuden koetusta puuttumisesta aina 1980-luvulta lähtien, joten asiasta ei pitäisi olla kenellekään enää mitään epäselvyyttä. Yhtään epäselvempää ei pitäisi olla sen, miten Trump tulee reagoimaan joka kerta, kun eurooppalaisten valtionjohtajien sanat ja teot tuntuvat vahvistavan ennako-oletukset vajavaisesta lojaliteetista, luotettavuudesta ja vastuunkannosta liittolaisina. Mutta kysymys ei ole enää ainoastaan joistain yhden miehen oikuista. Päinvastoin, useiden euroop-

palaisten Nato-jäsenmaiden päätös lähettää joukkoja Grönlantiin tammikuussa 2026 ja tuossa yhteydessä käytetty julkinen puhe on mielletty uhkaavaksi ja räikeästi epälojaaliksi läpi yhdysvaltalaisen oikeiston. Tämä oikeisto on nyt vallassa. Vieläkin suurempaa vahinkoa on saanut aikaan useiden eurooppalaisten Nato-jäsenmaiden päätös kieltää Trumpin hallintoa käyttämästä yhteishallinnassa olevia sotilastukikohtia osana Iranin ydinaseuhan pysyväksi poistamiseksi käynnistettyjä operaatioita. Niin ikään on tässä yhteydessä käytetty julkinen puhe mielletty räikeän epälojaaliksi, kuten myös syvällisestä maailman realiteettien ymmärtämättömyydestä kertovaksi.

Läpi koko yhdysvaltalaisen oikeiston usko useiden eurooppalaisten Nato-maiden luotettavuuteen on tätä myöten kaikonnut. Tämän ovat tehneet harvinaisen selväksi myös sellaiset tiiviiseen transatlanttiseen yhteistyöhön aina uskoneet johtavat republikaanit kuten senaattori Lindsey Graham ja ulkoministeri Marco Rubio, samoin Yhdysvaltain entinen Ukrainan -erityslähettiläs kenraali Keith Kellogg. Kukin on puhunut siitä, miten koko Yhdysvaltain Nato-suhde täytyy nyt arvioida ja järjestää perusteellisesti uudelleen, esimerkiksi tiivistämällä suhdetta luotettavuutensa osoittaviin ja höllentämällä sitä muihin eurooppalaisiin maihin. Myös kyselytutkimuksista voidaan havaita, että republikaanipuolueen kannattajakunnassa usko nykymuotoiseen Natoon on romahtanut sitten Grönlantiin ja Iraniin liittyvän transatlanttisen kiistelyn alkamisen – vuoden takaisesta 49%:n kannatuksesta nykyiseen vain 38%:iin (Pew Research Center 6.4. 2026).

Eurooppalaisten päättäjien, mukaan kukien suomalaisten, tulee ottaa nämä tuntemukset hyvin vakavasti. Mikäli näiden tuntemusten perusteisiin – ollaan niiden validiteetista sitten mitä mieltä tahansa – ei pikaisesti puututa, epäluuloja hälventäen, seuraukset tulevat olemaan konkreettisia ja pitkävaikutteisia. Kaikki mahdollinen tulisi tehdä näiden tuntemuksien lieventämiseksi, eikä missään tapauksessa tulisi omilla teoilla tai ”opettavilla” ja ”ojentavilla” sanoilla – saati sitten julkisella vastustamisella – antaa niille vielä lisää käyttövoimaa. Kulttuurinen ymmärrys ja ”toiseuden” tiedostaminen on nyt valttia, ei omien kantojen julistuksellinen liturginen toistaminen.

Pysyvät intressit, joustavat liittolaisuudet

Mikäli eurooppalaiset johtajat kykenevät pikaisesti osoittamaan luotettavuutensa Yhdysvaltain johtoa tyydyttävällä tavalla, akuutista transatlanttisten suhteiden kriisitilasta voidaan päästä eroon. Mutta siinäkin tapauksessa suomalaisten ja muiden eurooppalaisten johtajien tulee ymmärtää, että Donald Trumpin toimitavalliset erikoisuudet ja henkilökohtaiset korostukset vaikka tuovatkin omanlaatuisen lisänsä Yhdysvaltain ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan, laajemmassa tarkastelussa tuon politiikan nykyisessä murroksessa on kuitenkin kyse Yhdysvaltain pitkän ulko- ja turvallisuuspoliittisen linjan pysyvien perusperiaatteiden soveltamisesta radikaalisti jo muuttuneen ja käymistilassa olevan maailmanjärjestyksen uudessa kontekstissa. Kylmä sota on ollut ohi jo pitkän aikaa, ja sen tarpeisiin luodut ylikansalliset järjestöt, sääntökokonaisuudet, sopimusjärjestelyt ja liittolaisuudet eivät tule koskaan palaamaan entiselleen. Päinvastoin, Yhdysvallat on palautumassa käy-

täntöihin, jotka olivat tyypillisiä sen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa ennen kylmän sodan aikakautta. Historiallisesti tarkasteluna kylmän sodan tarpeisiin luodut järjestelyt olivat poikkeamaa pidemmästä jatkumosta, johon jatkumoon palaamiseksi on kasvanut paine Yhdysvalloissa nyt jo huomattavan pitkän aikaa, varsinkin muttei ainoastaan sikäläisessä oikeistossa. Varsinkaan sikäläisen oikeiston kustannus/hyöty-analyysissä ei noita järjestelyjä yksinkertaisesti enää pidetä tarkoituksenmukaisina.

Eurooppalaiset päättäjät ovat pahasti harhautuneita, jos he kuvittelevat Donald Trumpin aikakautta tältä osin joksikin hetkelliseksi aberraatioksi, jonka läpi täytyy vain kituuttaa ja jonka jälkeen palataan vanhaan ja totuttuun. Ei palata. Tuntemukset useiden eurooppalaisten Nato-liittolaisten syvästä epälojaliteetista ja vastuunpakoilusta ovat kasvaneet jo vuosien ajan molemmissa Yhdysvaltain pääpuolueissa ja niiden kannattajakunnissa (ensimmäinen suuri herääminen tapahtui George W. Bushin presidenttikaudella, kun Ranskan Jacques Chirac, Saksan Gerhard Schröder ja Venäjän Vladimir Putin yhdessä yrittivät sabotoida Yhdysvaltain sotaoperaatioita Irakissa, ja toinen Barack Obaman kaudella, jolloin hän nimitteli suuria eurooppalaisia Nato-maita "pummeiksi" ja "vapaamatkustajiksi" täysin samoista syistä kuin Trump nyt). Luottamuspuola Yhdistyneisiin kansakuntiin on ollut akuutti vieläkin pidempään, ja useista sen erityisjärjestöistä ovat eronneet paitsi Trumpin myös Ronald Reaganin, George H.W. Bushin ja George W. Bushin hallinnot. Myös Bill Clintonin hallinto kieltäytyi liittymästä useisiin eurooppalaisten suosimiin kansainvälisiin sopimuksiin ja instituutioihin. Kaiken tämän taustalla vaikuttaa pidempi Yhdysvaltain ulko- ja turvallisuuspolitiikan perusprinsiippien historiallinen jatkumo: kansainvälisten poliittisten järjestöjen tai edes pysyvien sotilaallisten liittoumien kautta todentuva monenkeskeisyys yksinkertaisesti ei ole koskaan kuulunut Yhdysvaltain ulko- ja turvallisuuspolitiikan pitkään linjaan, eikä Yhdysvalloissa myöskään ole tavattu vaalia harhakuvitelmia siitä, että jokin "sääntöpohjaisuus" estäisi tyrannivaltioita toimimasta, miten ne haluavat toimia – vaan ainoastaan ylivertaisen vastavoiman olemassaolo ja uskottu valmius sen tarpeen vaatiessa käyttämiseen.

Kuten ovat varsin kattavasti dokumentoineet muun muassa John Mearsheimer, Robert G. Kaufman, Timothy J. Lynch ja Robert S. Singh, Yhdysvallat on aina vaalinut omaa toimintavapauttaan ja tarkannut ennen muuta omaa kansallista etuaan, jonka edistämiseksi se on suostunut lähinnä tiettyjä tehtäviä varten luotuihin *ad hoc*-tyyppisiin liittolaisuussuhteisiin, "halukkaiden koalitioihin". Varsinaista fyysistä sotilaallista voimaa on haluttu käyttää hyvin harvoin ja vain poikkeustapauksissa, joissa Yhdysvaltain pysyvät kansalliset edut ovat välittömästi ja vakavasti uhattuina, ja muissa tilanteissa on turvattu muunlaiseen voimankäyttöön ja varsinkin olemassa olevan ylivertaisen voiman pelotevaikutukseen. Perinteisesti kansainvälisiä poliittisia järjestöjä on karsastettu, ja milloin niiden jäsenyyteen on suostuttu, ne on lähtökohtaisesti rakennettu siten, että lopullinen määräysvalta pysyy *de facto* Yhdysvaltain käsissä. Tämä sääntö päti sekä Kansainliittoon että Yhdistyneisiin kansakuntiin ja sen alaisiin Bretton Woodsin instituutioihin, kun näitä oltiin luomassa. Kaiken pohjana ja perustana on aina ollut ja on edelleenkin hyvin syvään juur-

tunut kansallismytologia, jonka mukaan Yhdysvallat on kaikkia muita kansakuntia jotenkin ylempi ja globaaliin johtajuuteen lähtökohtaisesti oikeutettu maa, jonka oma kansallinen etu on sama asia kuin koko muun maailman etu, tajuaa muu maailma sitä vielä tai ei.

Nämä Yhdysvaltain ulko- ja turvallisuuspolitiikan pitkän linjan perusperiaatteet on tiivistetty myös presidentti Trumpin hallinnon uudessa kansallisessa turvallisuusstrategiassa (NSS 2025). Kyseinen strategiadokumentti korostaa Yhdysvaltain huolehtivan ennen muuta oman lähialueensa turvallisuudesta ja odottaa Euroopan tekevän samoin omilla lähialueillaan; vaalivan aina ensisijaisesti omia välittömiä kansallisia etujaan ja toimintavapauttaan; vastustavan kaikkien kansainvälisten järjestöjen yrityksiä rajoittaa tai kahlita sen ja *muiden maiden* suvereniteettia; pidättäytyvän aina kuin vain mahdollista ulkomaisista, varsinkin pitkistä sotilaallisista interventioista ja toimivan yhdessä halukkaiden liittolaisten kanssa estääkseen mitään maata nousemasta dominoivaksi uhaksi sekä pitämällä yllä yliverstaista sotilaallista voimaansa ja uskottua valmiutta sen tarvittaessa käyttämiseen. Ja ennen muuta: ”sotilaallisista liittoumista kauppasuhteisiin ja muuhun, Yhdysvallat tulee edellyttämään muilta mailta reilua kohtelua” eikä tule enää sietämään mitään toimintaa, joka käyttää hyväksi ”historiallista hyväntahtoisuutemme omien etujemme kustannuksella” (NSS 2025, s. 10).

Vaikutukset Suomen ja lähialueiden toimintaympäristöön

Edelleenkin on hyvin epätodennäköistä, että Yhdysvallat eroaisi presidentti Trumpin jäljellä olevana aikana sotilasliitto Natosta. Tällä uhailevat Trumpin puheet ovat nyt, kuten hänen ensimmäisellä presidenttikaudellaankin, omanlaatuista neuvottelutaktiikkaa NSS 2025:ssa mainitun liittolaisten koetun epäreiluuden ja Yhdysvaltain hyväksikäyttämisen korjaamiseksi. Mutta yhtä lailla tulisi eurooppalaisten päättäjien varautua tällaisen eroilmoituksen mahdollisuuteen, mikäli he jatkavat Yhdysvaltain arvostelemista ja sen toimien vastustamista ja sabotoimista asioissa, joihin Trumpin hallinto katsoo Yhdysvaltain välittömien kansallisten intressien liittyvän. Tämän suhteen ei kannatta tuudittautua uskoon siitä, että eroilmoituksen estäisi vuonna 2023 Yhdysvalloissa säädetty laki, joka vaatii Natosta eroamiselle senaatin hyväksyntää. Tämän lain perustuslaillisuus on vakavasti kyseenalainen, ja se tullaan tarpeen vaatiessa arvioimaan korkeimman oikeuden toimesta (mikä voi viedä vuosia). Sen sijaan yhdysvaltalaisen joukko-osastojen Euroopasta poistaminen laajassakin mittakaavassa on viimeistään nyt väistämätöntä. Riippuu kokonaan eurooppalaisten Nato-maiden johtajien tulevista julkisista puheista ja toimista, mitä muuta vasta ja rankaisutoimenpidettä mahdollisesti seuraa. Transaktionaalisuus ratkaisee.

Lähitulevaisuudessa on hyvin todennäköistä, että Yhdysvallat alkaa muun muassa kenraali Kellogin ehdottamalla tavalla tiivistää suhteitaan luotettavina pitämiinsä eurooppalaisiin Nato-liittolaisiin (ja muihin liittolaisiin muualla maailmassa) ja ottaa yhä enemmän etäisyyttä niihin, joita se pitää kaikkein vähiten luotettavina ja vastavuoroisina. Suomi voi halutessaan päästä ensin mainittuun joukkoon – ja jälkimmäiseen joukkoon päättämisen estämiseksi tulisi tehdä kaikki mahdollinen. Tämä edellyttää minimissään tiukkaa pitäyty-

mistä Naton uudessa puolustusmenojen 5%:in BKT-velvoitteessa. Tästä ei saa lipsua aika-
taulullisesti eikä sanallisesti. Valtioneuvoston ehdottama energialain muutos on toinen
hyödyllinen, joskin sinänsä varsin pieni luottamusta lisäävä toimi. Kolmas vastaava olisi
osallistuminen Hormuzin salmen turvaamisoperaatioon, sillä se kertoisi Yhdysvalloille Suo-
men ymmärtävän, kuinka tärkeää Iranin ydinaseen estäminen, rauhantilan palauttaminen
alueelle ja meriliikenteen ja öljykuljetusten turvaaminen ovat koko sivistyneelle maail-
malle.

Grönlannin suhteen tulisi rohkaista eurooppalaista ymmärtämystä siitä, että Yhdysvaltain
vahva sotilaallinen läsnäolo aktisilla alueilla, mukaan lukien Grönlannin alueen sotilaallinen
hallinta, on paitsi Suomen myös koko Euroopan etu, olennainen osa Venäjän valtapyrki-
mysten pidättelemistä. Yhdysvaltoja tulisi tukea ja rohkaista Trumpin hallinnon yrityksissä
saada Ukrainan sota päättymään rauhaan, joka takaa itsenäisen ja vapaan Ukrainan säi-
lymisen – eikä suinkaan liittyä niiden EU-komissaarien rintamaan, jotka nuhtelevat Yhdys-
valtoja sen väitetysti riittämättömistä Venäjään kohdistetuista rankaisutoimista. (Mahdol-
lisesti EU-maiden kannattaisi ensin lopettaa omat energiaostot Venäjältä – ja Venäjän
hyökkäyssodan siten rahoittaminen – ja vasta sen jälkeen voisi käydä kritisoimaan Yhdys-
valtoja.) Jos Suomi haluaa välttää vastatoimet, ei tulisi myöskään liittyä sellaisten EU-
maiden rintamaan, jotka julkisesti uhkaavat Yhdysvaltoja tariffitoimilla eikä tulisi osallistua
sanktioihin yhdysvaltalaisia sosiaalisen median yhtiöitä vastaan. Tällaiset toimet vain li-
säävät entisestään epäluottamusta ja epälojaliteetin tuntemuksia Yhdysvalloissa. Niin
ikään tulisi olla erityisen pidättyväisiä sellaisen julkisen puheen kanssa, jossa vihjaillaan
"eurooppalaisten arvojen" ja Trumpin MAGA-liikkeen edustamien arvojen olevan kehitty-
mässä jotenkin vastakkaisiin suuntiin tai jälkimmäisten jotenkin uhkaavan "oikeusval-
tioita", "moniarvoista demokratiaa" tai jopa "ihmisarvoja". Tällaiselle ideologiselle polemii-
kille ei ole tosiasiallisia perusteita, mutta sen valtiollisella toistamisella rohkaistaan tunte-
muksia siitä, että nyky-Eurooppa ei ansaitse Yhdysvaltain apua ja turvaa, koska itse pitää
Yhdysvaltoja vihollisenaan. Ja ennen muuta: presidentti Trumpia tulee edelleenkin aina
kohdella tarkkaan harkitulla tavalla sekä julkisuudessa että suorissa kontakteissa, eikä
häntä tule koskaan lähteä "ojentamaan" tai "opettamaan" – saati sitten julkisesti vastusta-
maan.

Suomalaisten päättäjien on toisin sanoen itse ratkaistava, halutaanko "arvopohjaisesta
realismista" korostaa realismia vaiko arvoja – ja jos jälkimmäistä, mitä nuo korostettavat
arvot ovat. Halutaanko paluuta julistukselliseen moralisoivaan ulkopolitiikkaan vai halu-
taanko kohdata oikeasti olemassa olevan maailman realiteetit ja elää ja toimia niiden mu-
kaan? Tunnustetaanko olemassa oleva valta- ja tarvehierarkian epäsuhta yhtäältä Suo-
men ja muiden eurooppalaisten maiden ja toisaalta Yhdysvaltain välillä vai halutaanko ku-
vitella, että jokin sellainen "liberaali sääntöpohjainen maailmanjärjestys" oikeasti on ole-
massa, joka poistaa vallan ja voiman sekä niiden käytön ja käytöllä uhkaamisen ensisijai-
suuden valtioiden välisten suhteiden määrittäjänä? Tunnustetaanko sekä sanoissa että
toimissa toimissa se tosiasia, että Suomi ja muu Eurooppa tarvitsevat Yhdysvaltoja oman

turvallisuutensa takia mutta Yhdysvallat ei lähtökohtaisesti juurikaan tarvitse Suomea tai muuta Eurooppaa?

Yhdysvallat kannattaa pitää ystävänä ja liittolaisena niin kauan kuin edellä mainitut tosiasiat vallitsevat ja niin kauan kuin Eurooppaa uhataan idästä (so. nähtävän ikuisesti). Oman edun nimissä ei kannata vieraannuttaa Yhdysvaltoja tieteen tahtoen, ei teoilla eikä sanoilla, sillä ei ole olemassa mitään järjellistä syytä tai perustetta luopua kaikista tärkeimmistä ystävästä ja liittolaisesta, jonka resurssit ovat välttämättömiä eurooppalaiselle turvallisuudelle. Ystävyys säilyminen edellyttää heikommalta ja tarvitsevammalta osapuolelta kasvavaa vastuunkantoa ja vastapalveluksia sekä kiireisiä toimia lojaaliuden ja luotettavuuden maineen palauttamiseksi. Tämän kaiken unohtavat Suomi, EU ja Eurooppa ovat itsetuhoisalla tiellä.

Lopuksi ja kaiken edellä mainitun lisäksi, on toistettava allekirjoittaneen ulkoasianvaliokunnalle 9. 3. 2025 päivätyssä aiemmassa asiantuntijalausunnossaan ilmaisema vakava varoitus siitä, kuinka jo seitsemän vuotta jatkunut oikeusprosessi kansanedustaja Päivi Räsäsen, piispa Juhani Pohjolan ja muiden suomalaisten kristittyjen sanan- ja uskonvapauden rajoittamiseksi tulee vahingoittamaan vakavasti Suomen ja Yhdysvaltain kahdenvälisiä suhteita. Tilanne on tämän osalta käynyt entistäkin pahemmaksi sen jälkeen, kun korkein oikeus antoi asiassa päätöksensä maaliskuussa 2026, kielsi käyttämästä tässä maassa julkisesti valikoituja, nyt kielletyiksi julistettuja sanoja ja määräsi kyseiset sanat ikuisesti tuhottaviksi kaikkialta (myös yksityisten yhdysvaltalaisten sosiaalisen median yritysten sivustoilta). Tämä räikeä sanan- ja uskonvapauden riisto tulee tuottamaan Suomelle vakavia seuraamuksia, joihin suomalaisten päättäjien tulisi alkaa valmistautua saman tien. Seuraukset ovat väistämättömiä, sillä Yhdysvaltain presidentti on vuonna 1998 säädetyin International Religious Freedom Actin (IRFA) mukaan lakisääteisesti velvoitettu turvaamaan ja edistämään uskonvapautta maailman kaikissa maissa. Myös maa- tai toimijakohtaiset sanktiot voivat tulla kyseeseen. Suomen maine on Päivi Räsäsen tapauksen takia jo peruuttamattomasti tuhoutunut paitsi useimpien yhdysvaltalaisten myös globaalin etelän kristittyjen mielissä, ja maastamme uhkaa tulla esimerkkitapaus siitä, mistä Trumpin hallinnon kansallinen turvallisuusstrategia NSS 2025 niin ikään varoittaa – länsimaisen sivilisaation peruspilareihin kuuluvien sanan- ja uskonvapauden sekä koko tuon sivilisaation perustan, omankin mantereemme kristillisen historiallisen kulttuuriperinnön, ”pois pyyhkiytymisestä” (”civilizational erasure”, NSS 2025, s. 25). Myös tämä kehityskulun estäminen ja peruuttaminen kuuluu NSS 2025:n mukaan Yhdysvaltain kansalliseen intressiin, ja myös sen osalta Yhdysvallat tulee toimimaan, täysin riippumatta uhkaajan liittolaisasemasta.